

Tabel 3

Groene glazenmaker *Aeshna viridis*

Een libel van 65 tot 75 mm groot met een mozaïek patroon op het achterlijf. Vrouwjes hebben een groen achterlijf, groene ogen en een groen borststuk. Mannetjes hebben ook een groen borststuk, maar de ogen en het achterlijf zijn blauw.
Foto ter beschikking gesteld door Wetterskip Fryslân

○ soort niet waargenomen
● soort (recent) waargenomen

3

Jan Feb Mrt Apr Mei Jun Jul Aug Sep Okt Nov Dec

Groen: Werkzaamheden mogelijk. Oranje: Werkzaamheden mogelijk: ja, mits na overleg met ecooloog en eventuele mitigerende maatregelen. Rood: Werkzaamheden mogelijk: nee, tenzij toestemming van de ecooloog en mitigerende maatregelen worden genomen.

Bestendig beheer en onderhoud (vrijstelling, mits gebruik gedragscode)

Maaien	Zie gedragscode, aanvullend: Delen van de vegetatie om de 1 of 2 jaar maaien. Maaien vanaf september.
Schonen	Zie gedragscode, aanvullend: Delen van de watergang om de 1 of 2 jaar schonen. Schonen vanaf september. In watergangen zonder schouwplicht is eens in de 3-5 jaar ideaal.
Baggeren	Zie gedragscode, aanvullend: Tussen begin mei en half november. Optimaal is om direct na de uitsluitperiode te baggeren, voordat de vrouwjes eitjes gaan afzetten. Eens per twee jaar en gefaseerd. Baggeren met baggerpomp.
Begrazen	Zie gedragscode, aanvullend: Extensief
Snoeien/dunnen	-
Onderhoud waterkeringen	-
Onderhoud verhardingen	-

Ruimtelijke ontwikkelingen & inrichting (ontheftingsplicht)

Vorbereiding van nieuwe werken	Zie gedragscode, aanvullend: Krabbenscheervegetaties ontzien.
Verwijderen bovengrond/graafwerkzaamheden	-
Sloop kunstwerken en gebouwen	-
Bouwactiviteiten	-
Afdammen/dempen/vergraven	Zie gedragscode, aanvullend: Geen grootschalige ingrepen in de waterhuishouding doorvoeren.

Leefgebied
In laagveengebieden en de overgangen van laagveen naar zandgrond. Het landbiotoop bestaat uit beschutte plekken van houtwallen, bosjes, ruige vegetaties of rietvelden in de buurt van het voortplantingswater.
Voortplantingswater: helder, rustig, (matig) voedselrijk water met kwel. De waterdiepte bedraagt gemiddeld 90-100 cm. Het water bevat een krabbenscheervegetatie.
In poldersloten, oude rivierarmen, petgaten, stadswateren en verveningplassen.

Gebruik van het leefgebied
Eitjes worden vlak onder de waterspiegel in bladeren van krabbenscheer afgezet. Overwintering van de eieren en larven vindt plaats in de naar beneden gezakte krabbenscheer. Volwassen dieren vliegen in de buurt van de voortplantingsplekken langs bosranden en boven rietvelden. Ze kunnen tot 10 kilometer van het voortplantingswater migreren.

Vervolg: zie pagina 2

Vervolg

Groene glazenmaker *Aeshna viridis*

	<p>Groene glazenmakers vliegen veel en worden zelden hangend in de vegetatie waargenomen.</p>
Voornaamste voedselbronnen	<p>Larven: watervlooien, kleine visjes en andere kleine waterdieren. Volwassen libellen: vliegende en soms kruipende insecten.</p>
Leefwijze door het jaar heen	<p>Vliegperiode: eind juli tot midden september. Mannetjes zijn overdag territoriaal. De hoogste activiteit vindt plaats rond het middaguur (vaak vindt dan ook de paring plaats). Vrouwtjes zetten aan het eind van de middag of het begin van de avond eitjes af.</p> <p>De ontwikkeling van de larven duurt 2 tot 3 jaar. In juni en juli sluipen de larven uit. Jonge libellen blijven 3 tot 4 weken van het water verwijderd en komen dan terug om zich voort te planten.</p>
Aanbevelingen	<ul style="list-style-type: none">- Waterkwaliteit verbeteren door herstel van de kweldruk en de inlaat van gebiedsvreemd water te vermijden.- Vermesting van de voortplantingswateren voorkomen.- In laagveenmoeraasen: cyclisch beheer (regelmatig nieuwe verlandingsstadia laten ontstaan door uitgraven en gefaseerd schonen van petgaten).- In landbouwgebieden: ontzien van krabbenscheervegetaties of gefaseerd schonen. De meest ideale periode om te schonen valt in de eerste drie weken na de uitsluippiek, voordat de vrouwtjes eitjes gaan afzetten.- De minimale oppervlakte van krabbenscheer bedraagt ongeveer 100 tot 150m². Dichtheid van de vegetatie bedraagt 10 tot 20 drijvende rozetten per m².- Handhaven van een geschikt landbiotoop: een combinatie van ruige vegetaties, riet en biezen, kleine bosjes of houtsingels. Ook structuurrijke oevervegetaties en overhoekjes zijn geschikt.- In de wintermaanden lage waterpeilen vermijden zodat de krabbenscheer niet kapot kan vriezen.
Belang waterschapspopulaties	<p>Groot internationaal belang</p>
Verspreiding binnen Nederland	<p>De eerste kern ligt in Friesland, Zuidwest-Groningen en Noordwest- Overijssel. De tweede kern ligt in de laagveengebieden van Utrecht, Zuid-Holland en het zuidelijke deel van Noord-Holland.</p>
Rode lijst	<p>Bedreigd</p>
Beschermingsstatus	
Habitatrichtlijn	<p>Bijlage IV</p>
FF-wet	<p>Tabel 3</p>
Bronnen	<p>De Jong, 2000. Krekels et al, 2004. Bouwman & Kalkman, 2005. Websites: www.minlnv.nederlandsesoorten.nl; www.groeneglazenmaker.nl</p>